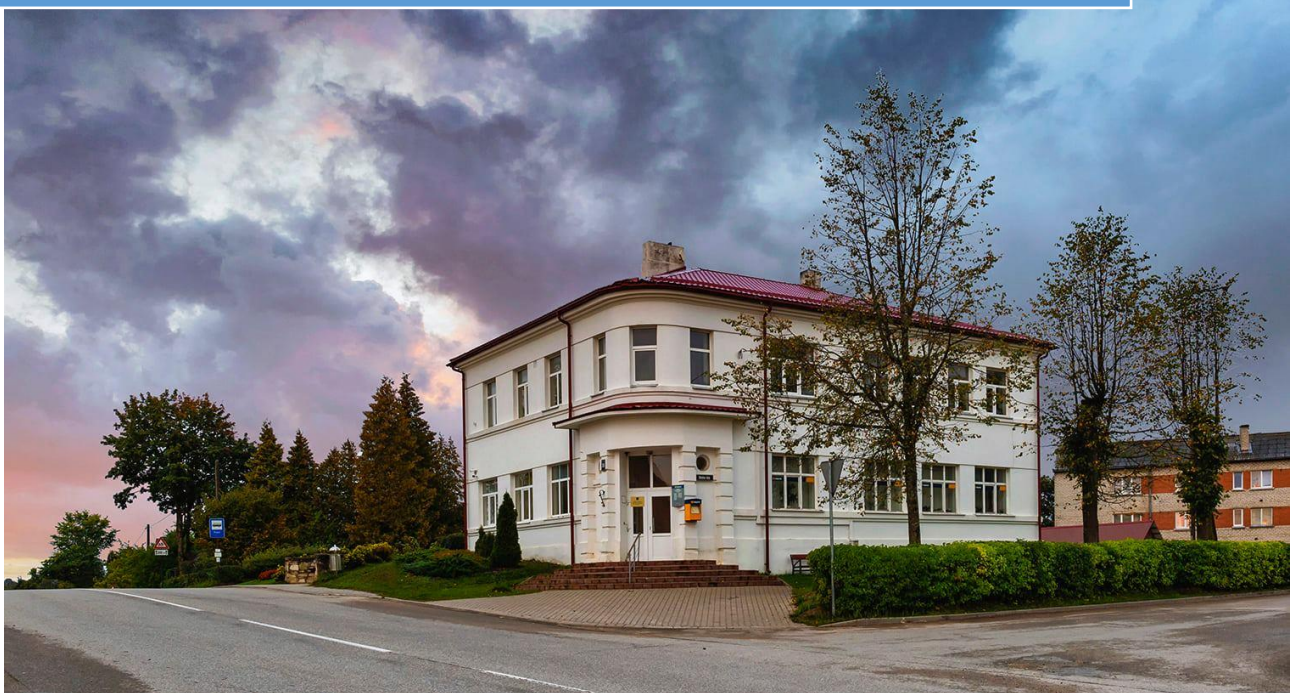

2023

Pārskats par Rugāju bibliotēkas darbu

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	2. lpp
2. Finansiālais nodrošinājums.....	2.lpp
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	3.lpp
4. Personāls.....	3.lpp
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	4.lpp
6. Krājums.....	8. lpp
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	9.lpp
8. Novadpētniecība.....	11.lpp
9. Projekti.....	11.lpp
10. Publicitāte.....	12.lpp
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	13.lpp
Pielikumi.....	14.lpp

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Rugāju bibliotēka ir Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība. Bibliotēka savus uzdevumus, tiesības, pienākumus un darba organizāciju realizē pastāvīgi, saskaņojot ar Balvu CB. Rugāju bibliotēka veic kultūras mantojuma – iespaidarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu. Bibliotēka nodrošina esošās pašvaldības administratīvajā teritorijā bibliotekāro pakalpojumu pieejamību, tās pārziņā ir Rugāju pagasta teritorijā dzīvojošu iedzīvotāju apkalpošana un nodrošināšana ar krājumā esošo informāciju, izmantošanu un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu vistuvāk dzīvesvietai, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību.

Bibliotēka pieejama ikvienam novada iedzīvotājam, bet pamatā bibliotēka apkalpo Rugāju pagasta iedzīvotājus un Rugāju vidusskolas skolotājus, skolēnus un pirmsskolas audzēkņus. No augusta bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju pieejamas gan audiogrāmatas, gan grāmatas palielinātā drukā. Pakalpojums ir aktuāls un pieprasīts.

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, tomēr varētu būt lielāks. Kaut finansējums krājumam pārskata periodā bija kā iepriekšējā gadā, tomēr jaunieguvumu ir mazāk.

Pārskata periodā bibliotēka turpina saglabāt un palielināt lietotāju interesi par grāmatu un periodisko izdevumu lasīšanu. Tiek rīkotas izstādes un dažādi pasākumi.

Turpinās darbs “Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrijas 2023” projektā. Aicinām iesaistīties bērnus un pieaugušos grāmatu lasīšanā un vērtēšanā.

Tiek turpināts darbs pie sabiedrības informēšanas par jaunākajiem e-pakalpojumiem un to pieejamību. Visiem iedzīvotājiem ir piekļuve pamatpakalpojumiem, piekļuve jaunām tehnoloģijām – datortehnikai, internetam, Wi-Fi, ID karšu lasītājiem, kopēšanai, printēšanai, skenēšanai, laminēšanai.

Informācija par Bibliotēkas lietošanas noteikumiem un maksas pakalpojumiem pieejama Bibliotēkas informācijas stendā.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	29966	*	*
Darbinieku atalgojums (bruto)	18292	*	*
Krājuma komplektēšana	2197	2250	2250

*Pārējo finansējumu skatīt pie Balvu Centrālās bibliotēkas.

Krājuma komplektēšanai piešķirtie līdzekļi ļāva lietotājus nodrošināt ar jaunāko literatūru izklaidei un izglītībai. Kopumā bibliotēkas finansējums vērtējams kā apmierinošs, kurš nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas remonts, telpu paplašināšana vai pārvietošana uz citām telpām pārskata periodā nav notikusi.

Darbinieki izmanto divus datorus, kuri iegādāti 2012.g. un 2015.g. Bibliotēkas darbinieku un apmeklētāju vajadzībām kalpo viena multifunkcionāla iekārta, kas iegādāta 2021.gadā.

Apmeklētājiem ir pieejami 3 datori, kas ir pietiekoši. Projekta “Trešais tēva dēls” ietvaros piegādātā tehnika ir savu laiku nokalpojusi. Diemžēl, jau agrāk plānoto datortehnikas atjaunošanas grafiku neizdodas ievērot.

Esošo datoru skaits ir pietiekošs bibliotēkas lietotāju vajadzībām. Lietotāji var saņemt labas kvalitātes izdrukas un kopijas. Datorus izmanto, lai izdrukātu rēķinus, analīzes u.c. dokumentus.

4. Personāls

2023.gadā bibliotēkas darbu organizē un vada bibliotēkas vadītāja (1slodze) ar III profesionālās kvalifikācijas līmeni bibliotekārajā izglītībā.

2023. gadā regulāri piedalījās Balvu CB rīkotajos semināros, lekcijās un apmācībās. Dažādās tiešsaistes platformās apgūtas jaunas zināšanas, kopā 95 stundas.

Bibliotēkas vadītāja 2022.gada oktobrī pieteicās biedrības „Radošās Idejas” Erasmus+ projekta „Cremel” ietvaros 15 lekciju kursam „Kultūras iestādes un digitālā transformācija”. Lekciju kurss norisinājās līdz 2023.gada oktobrim. Šis bija apjomīgākais lekciju kurss, 60 stundas. Lekcijas notika platformā „Zoom”

Septembrī, Balvu Kultūras un atpūtas centrā, norisinājās Balvu novada balvas kultūrā „Mūsu lepnums” pasākums, kurā tika sumināti novada kultūras darbinieki, tostarp, nominācijā „Gada cilvēks bibliotēku nozarē”, tika sumināta arī Rugāju bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	22.03.	Balvi	Balvu Centrālā bibliotēka	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku pavasara seminārs	4	Klātienē
2.	30.03.	Tiešsaistes platforma Zoom	Latvijas Nacionālā Bibliotēka	Neformālās izglītības programma „Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs”	12	Attālināti

3.	20.09.	Tiešsaistes platforma Zoom	SIA Izglītības un attīstības centrs EGO	101 ideja radošo darbnīcu un spēļu organizēšanā dažādos pasākumos.	8	<i>Attālināti</i>
4.	27.10.	Balvi	Balvu Centrālā bibliotēka	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārs	4	<i>Klātienē</i>
5.	12.10.22.-15.10.23.	Tiešsaistes platforma Zoom	Biedrība „Radošās Idejas”	Kultūras iestādes un digitālā transformācija	60	<i>Attālināti</i>
6.	23.11.	Balvi	Balvu Centrālā bibliotēka	Balvu novada publisko bibliotēku darbinieku rudens seminārs II	4	<i>Klātienē</i>
7.	05.12.	Tiešsaistes platforma MS Teams	Kultūras informāciju sistēmu centrs(KISC)	Drošība digitālajā vidē	3	<i>Attālināti</i>

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	219	307	285	+40% -7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	111	184	166	+66% -10%
Bibliotēkas apmeklējums	2321	3398	4322	+46% +27%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	548	1253	1739	+129% +39%
Virtuālais apmeklējums	3648	5545	14799	+52% +167%
Izsniegums kopā	5202	6382	7468	+23% +17%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2078	3311	3160	+59% -4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3280	3245	4177	-1% +29%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	484	1482	1448	+206% -2%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	17	31	24%	+41% -4%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	57	98	76	+68% -21%
Iedzīvotāju skaits	1269	1211	1206	-5% -0,4%

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir nedaudz samazinājies daiļliteratūras izsniegums. Nemainoties finansējumam krājuma papildināšanai tomēr ir samazinājies iepirkto grāmatu skaits. Kopējā izsnieguma rādītājs ir 7468 vienības, salīdzinot ar iepriekšējo gadu +17%, grāmatu izsniegums 2023. gadā samazinājies par -4%, vienīgi seriālizdevumu izsniegums audzis +29%. Prieks, ka bibliotēkas fiziskais apmeklējums ciparos ir kāpis uz augšu, kopējais bibliotēkas apmeklējums +27%, arī bērnu fiziskais apmeklējums + 39%

Līdztekus tradicionālajiem bibliotekārajiem pakalpojumiem, no augusta mēneša, bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēkas pakalpojumus. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju pieejamas gan audiogrāmatas, gan grāmatas palielinātā drukā. Pakalpojums ir aktuāls un pieprasīts.

Jau vairākus gadus, pavasarī, pagasta iedzīvotājiem ir iespēja saņemt Lauku atbalsta dienesta (LAD) speciālistu sniegtās konsultācijas par platību maksājumu iesniegšanu. Norises datumi tiek saskaņoti iepriekš. Iedzīvotāji ir apmierināti, nereti par iespējamo konsultāciju datumiem un laiku, viņi interesējas bibliotēkā paši jau laicīgi.

2023.gadā netika veikta bibliotēkas lietotāju aptaujas, bet tas nenozīmē, ka lasītāji netika uzrunāti. Ar katru apmeklētāju tika diskutēts individuāli, katra apmeklējuma laikā lietotāji tika aicināti izteikt savas domas vai priekšlikumus.

Lai piesaistītu jaunus lasītājus, bibliotēkas darbinieki papildina savas zināšanas semināros, seko līdzi un izmantoja citu bibliotēku inovatīvo pieredzi. Salīdzinot ar iepriekšējā gada aktīvo lietotāju skaita rādījumu, bija liels izaicinājums noturēt esošos lasītājus un piesaistīt jaunus.

Bibliotēka nodrošina grāmatu un citu dokumentu izmantošanu bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām; abonēto datubāzu izmantošanu; datora un interneta izmantošanu. Bibliotēkas telpas atrodas 2. stāvā, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām grāmatas, pēc pieprasījuma, tiek piegādātas dzīvesvietā. Sadarbībā ar Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, Pielāgotās literatūras bibliotēku, Rugāju bibliotēka cilvēkiem, kuri atgūstas pēc acu operācijas, vai vājredzīgajiem, piedāvāja iespēju saņemt audiogrāmatas vai grāmatas palielinātā drukā. Šo pakalpojumu izmantoja 5 lasītāji. Tika piedāvātas arī audiogrāmatas, bet lasītāji ir cilvēki gados, ar tehnoloģijām „nedraudzējas”, arī atskaņošanai nepieciešamās ierīces viņiem nav, ļoti labprāt izvēlējas ko taustāmu – grāmatu palielinātā drukā.

Tabula “Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	13
Grāmatas vieglajā valodā	0

Lasītāji ar nepacietību gaida februāri, lai varētu piedalīties lasīšanas akcijā „Ļaujies pārsteigumam”. Nu jau trešo gadu, lasītāji ļoti labprāt ļaujas „aklajam” randiņam ar grāmatu. Vēl jo lielāku prieku un azartu rada tas, ka lasīšanas akcijā skaisti iesaiņotas ir tikai jaunās grāmatas. (skat.[Te](#))

Martā, Rugāju vidusskolas zālē, visi interesenti bija aicināti uz tikšanos ar dzejnieci, rakstnieci, tulkotāju un izdevēju novadnieci Viju Laganovsku.

Aprīlī lasītavā radošo darbu izstāde „Es Varu & Es Daru”. Lazdukalna pagastā darbojas „Dienas aprūpes centrs Beņislava”, tā pieaugušie klienti ik dienu radoši darbojas. Katru dienu top kādi skaisti darbiņi. Arī Rugāju bibliotēkas apmeklētājiem bija iespēja apskatīt skaisti izlietas sveces, pašu sūtas čības un vēl citas lietas (skat. [Te](#)) Rugāju bibliotēkā varēja aplūkot nelielu daļiņu no viņu veidotajiem darbiņiem. Es varu & Es daru - precīzi raksturo izstādes dalībnieku darbus.

Šobrīd iedzīvotāji e-vides pakalpojumus izmanto aktīvi. Lai apmeklētāji būtu zinoši, tiek sniegta informācija par visiem pakalpojumiem, ko var veikt elektroniski. Tiek sniegtas individuālas konsultācijas. Arī šogad DIGITĀLĀ NEDĒĻA aicināja rast atbildes. Saņemt individuālu konsultāciju darbam ar datoru, informācijas meklēšana internetā, banku maksājumi, eParaksta izmantošana, e-pasta izveide, sociālo tīklu lietošana u.t.t. Šādas konsultācijas nav tikai digitālās nedēļas laikā, bibliotēkas apmeklētāji pēc padoma griežas visu cauru gadu. Cilvēks ienāk apmulsis, jautā pēc padoma, vai var palīdzēt, un dzirdot apstiprinošu atbildi, pat staltāk sāk stāvēt, priecājas, ka būs rasts risinājums viņa problēmjautājumam.

Rugāju bibliotēkā maija mēnesis tika pasludināts par ģimenes mēnesi. Bibliotēka aicināja pavadīt laiku ar ģimeni, piedaloties dažādās aktivitātēs (Skat. [Te](#))

Starptautiskajā kafijas dienā bibliotēka apmeklētājus aicināja nobaudīt aromātisku kafijas tasi. Kafija balta, melna, rūgta, salda... tik pat dažādas ir arī grāmatas. Atnākot uz bibliotēku, varēja uzzināt dažādus faktus par kafiju, apskatīt grāmatas, padalīties ar savu kafijas recepti vai grāmatu, ko patreiz lasi. (skat. [Te](#); [Te](#))

Decembrī, bibliotēkas apmeklētājiem bija iespēja aplūkot vairākas izstādes. Rugāju sieviešu biedrības "Ūdensroze" dāmas, kā katru gadu, aicināja uz rokdarbu izstādi. Līdztekus tradicionālajiem adījumiem, bibliotēkā bija apskatāmi elektgari vīriņi. Šogad, tradicionālo Adventes vainagu vietā tika darināti rūķi. Rūķu izstāde piesaistīja un apbūra ne tikai bērnus, bet arī pieaugušos (Skat.[Te](#)).

Pārskata periodā bibliotēkā notikuši 15 pasākumi, 6 izstādes. Pasākumus apmeklēja 679 interesenti.

Ir sajūta, ka cilvēki ir kļuvuši atvērtāki, vairāk uzdrošinās, nebaidās teikt, ja kaut ko nezina, nesaprot vai vienkārši vēlas noskaidrot. Arvien biežāk iedzīvotāji griežas pēc palīdzības pie bibliotekāra. Tiek jautāts par visdažādākajām tēmām un jācenšas sniegt uzziņas, izpildīt pieprasījumus. Bibliotēkā klātienē, telefoniski un e-pastā tika sniegtas 223 uzziņas, lielākā daļa no tām bija precizējošas. Bibliotēkas lietotājiem tiek sniegta palīdzība saziņai ar valsts iestādēm un uzņēmumiem, palīdzot aizpildīt iesniegumus un veidlapas. Daži piemēri: bibliotēkas pakalpojumu pieejamība; kā nomaksāt rēķinus; kā sazināties ar iestādēm – bankām, VID; kā saņemt mazdēla bildes Whatsapp; kā atmuitot no ārzemēm saņemtu sūtījumu u.c.

Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, pēc jauno grāmatu iegādes grāmatu nosaukumi tiek ievadīti bibliotēkas mājaslapā, sadaļā Jaunieguvumi. Tiek veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes, kas ļauj „atgriezt” pie lasītāja kādu sen piemirstu grāmatu.

Pārskata periodā ikvienam interesentam e-prasmju nedēļas laikā, pēc individuāla pieraksta tika nodrošināta iespēja apgūt, noskaidrot un iesaistīties jaunu prasmju apguvē. Iedzīvotāju individuālie jautājumi vairāk skāra tēmas par datoru lietošanu; drošību internetā un sociālajos portālos.

Iedzīvotāju saziņai ar valsts, pašvaldības iestādēm lieti noderēja prasmes par e-adreses portālā Latvija.lv izveidi un lietošanu, kā arī iemaņas e - Paraksta eID pielietojumam un E-paraksta lietošanai. Kopā ar tradicionāliem bibliotēkas pakalpojumiem, apmeklētāji tiek konsultēti un apmācīti izmantot dažādus e-pakalpojumus.

Bibliotēkas [mājaslapā](#) atrodama visa aktuālā informācija par norisēm bibliotēkā. Bibliotēka atrodami sociālaajos tīklos – [Instagram](#) un [Facebook](#). Bibliotēkas mājas lapai ir izveidota tiešsaiste ar Balvu novada domes mājas lapu, lai iedzīvotāji varētu iepazīties ar pašvaldības darbu. Aktīva informācijas apmaiņa notiek ar Rugāju vidusskolu, pirmsskolu un pārējām iestādēm, sadarbojamies, ieliekot aktuālo informāciju savā mājas lapā un izvietojam informāciju bibliotēkas informatīvajā stendā, nosūtam arī telefoniski.

2023.gadā attālinātas pieejas dati darbam katalogā izsniegti 87 lietotājiem, tie iepazīstināti ar kataloga lietošanas pamatprincipiem, piedāvātas visas informācijas sistēmas iespējas, sākot no krājuma atspoguļojuma līdz autorizācijas datiem un to izmantošanas priekšrocībām.

Lasītāji grāmatas lūdza pasūtīt arī no citām novada bibliotēkām. Aktivitātes atspoguļojums redzams tabulā “SBA rādītāji”.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2023)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Balvu	Rugāju	1	1	1	-	87	0

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	37	45	87	+22% +93%

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	2	19	13
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	3	12	13
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas dokuments- <https://ej.uz/rx8y>

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2197	2250	2250
<i>t. sk. grāmatām</i>	1598	1649	1648
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	523	704	526
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	598	601	601
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,33	2,59	2,44
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2961	3135	2946

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Krājuma komplektēšanas avoti 2023. gadā ir pirkumi, dāvinājumi, abonēšana un "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām". Ar pašvaldības piešķirto finansējumu Rugāju bibliotēka ir nodrošināta ar jaunāko latviešu oriģinālliteratūru, tulkoto ārzemju daiļliteratūru un jaunāko nozaru literatūru, kas izdota Latvijas izdevniecībās. Nozaru literatūra komplektēta, vadoties no apmeklētāju pieprasījuma un bibliotēkas profila, izvērtējot izdevumu saturu. Bērnu literatūras iegādē prioritāte ir oriģinālliteratūrai, saturiski augstvērtīgām tulkotām grāmatām, izdevumiem, kas rosina bērnus uzzināt, mācīties, darboties, attīstīties. Individuālajos dāvinājumos saņemtas 50 vienības. Krājums papildināts ar 1 galda spēli.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	667	612	561
<i>t. sk. grāmatas</i>	258	270	232
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	69	55	49
<i>t. sk. bērniem</i>	69	93	76
Izslēgtie dokumenti	703	364	326
Krājuma kopskaits	7905	8153	8384
Grāmatu krājuma apgrozība	0,66	0,78	0,9
Periodisko izdevumu apgrozība	1,88	1,82	2,25

Bibliotēkā abonētas divas datubāzes: Letonika, NEWS. Pašas veidotu datubāžu nav. Par bibliotēkā pieejamajām datu bāzu iespējām bibliotēka informē lietotājus individuāli gan ikdienas darbā, konsultējot bērnus, gan dažādu pasākumu laikā, gan bibliotēkas tīmekļvietnē.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi	26		
piekļuves sesiju skaits		66	64

	lejuplāžu skaits		136	95
News				
	skatījumi	15	31	36
	piekļuves sesiju skaits			
	lejuplāžu skaits	15	31	36
Citas				

Krājuma popularizēšanai katru mēnesi tiek izvietotas literatūras un tematiskās izstādes. Pārskata periodā bibliotēkā tika izliktas 46 literatūras un 8 tematiskās izstādes, kurās lasītāji varēja apskatīt 314 grāmatas, žurnālus, materiālus no novadpētniecības un uzziņu mapēm Bieži vien lasītāji grāmatu lasīšanai paņēma tieši no izstādes plaukta.

Jaunieguvumu saraksts un visa aktuālā informācija par bibliotēku pieejama Rugāju bibliotēkas mājaslapā: <http://www.bibliotekas.lv/rugaji/pages/jaunieguvumi.php>, no tās arī var nokļūt kopkatalogā <https://balvi.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>. Bibliotēkas sociālajos kontos Facebook un Instagram tiek ievietotas jauno grāmatu foto galerijas. Spriežot pēc lasītāju aktivitātes pēc ieraksta ievietošanas sociālajos tīklos, ļoti efektīvs veids kā informēt lietotājus. Grāmatas rezervē kopkatalogā vai nāk uz bibliotēku, bet jau ar konkrētu vaicājumu.

Rugāju bibliotēkā netiek rīkotas jauno grāmatu dienas, bet bibliotēkā ieviests papīra formātā pieejams grāmatu jaunumu saraksts. Tajā ikviens interesents pēc attēla, nosaukuma, autora vai nozares var meklēt sev interesējošo izdevumu. Lasītāji labprāt izmanto „špikerīti”, kā paši smejas, neatceros nosaukumu, bet zinu kā izskatās. Kādam lasītājam jauno grāmatu saraksts tā patika, ka nolēma to pielikt pie sienas savā mājā, tā teikt, zināšanai.

Ieguvums krājuma papildināšanai bija LNB Bibliotēku attīstības centra izstrādātajam un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītajam projektam „Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”. Rugāju bibliotēkas krājumā kopā nonākuši 14 grāmatu eksemplāri par 162,91 EUR

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Rugāju bibliotēka apkalpo pagasta dzīvojošas ģimenes ar bērniem un vasarās sezonā atpūtnieku ģimenes ar bērniem. Rugāju vidusskolas pirmskolas izglītības iestādes bērni un skolotāji ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji. Tiek plānoti kopīgi pasākumi, skolotāji izmanto bibliotēkās krājumā esošas grāmatas nodarbībām un mācību satura organizēšanai.

2023.gadā bibliotēkā notika dažādi pasākumi un gads bibliotēkā iesākās ar starptautisku pasākumu „Vakariņas ar draugiem... bibliotēkā”. Pasākums bija saistīts ar Rugāju vidusskolas Erasmus+ projekta aktivitātēm (skat. [Te](#)) Pasākums izvērtās jautrs un kārdinoši garšīgs.

Martā, sadarbībā ar Dienas aprūpes centra Beņislavā vadītāju Dairu Apšenieci, radošā nodarbībā „Lejam papīru” varēja redzēt un izmēģināt papīra liešanas tehniku (skat. [Te](#)). Rugāju

bibliotēkā pasākumi reizēm kā kāzas Latgalē- vienas dienas pasākums var “ievilkties” vairākās, jo piedalīties gribētāju ir daudz, bet visus reizē nevar uzņemt. Tā arī ar papīra liešanas darbnīcu, tika pieteiktas vairākas aktivitātes (skat.[Te](#)).

Savukārt, maijs tika pasludināts par Ģimenes mēnesi bibliotēkā. (skat. [Te](#))

Septembris nav iedomājams bez Dzejas dienām, kad notiek dažādas aktivitātes, pasākumi un notikumi, kas cieši saistīti ar dzejas vārdu. Arī Rugāju bibliotēkā, ikviens interesents varēja iesaistīties dzejas dienu aktivitātēs - iespēja minēt dzejoļu mīklas, likt puzzles, pamēģināt uzzīmēt dzejoli, visbeidzot, arī katrs pats varēja mēģināt radīt dzejoli blackout poetry- svītrojuma dzejasstilā (skat. [Te](#)). Foto no pasākuma (skat.[Te](#)).

Novembrī, sagaidot Latvijas 105.dzimšanas dienu, bibliotēkā varēja apskatīt tematisku grāmatu izstādi un piedalīties dažādās bibliotēkas sagatavotajās aktivitātēs (skat. [Te](#)) Arī šis pasākums bija plaši apmeklēts (skat. [Te](#))

Paralēli valsts svētku aktivitātēm, novembrī notiek Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa. Šī gada tēma -Ziemassvētki Ziemeļvalstīs. Arī Rugāju bibliotēkā notika Rīta lasījumi bērniem. (skat. [Te](#))

Bibliotēkas lasītava divas reize „pielija” ar dzīvespriecīgām krāsām. Apmeklētāji varēja apskatīt 2 Balvu mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes. (skat.[Te](#))

Digitālās nedēļas 2023 ietvaros bibliotēkā jaunieši individuālās konsultācijās tika iepazīstināti ar Rugāju bibliotēkas mājaslapu, Balvu novada bibliotēku kopkatalogu, tā resursiem un datubāzēm, īpašu uzmanību pievēršot e-kataloga un e-pakalpojuma “Mana bibliotēka” izmantošanu. Apskatījām bibliotēku Facebook un Instagram profilos. Tāpat skolēniem bija iespēja veikt praktiskus uzdevumus informācijas meklēšanā, izmantojot e-kataloga mobilo versiju.

Lai pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērns gribētu kļūt par bibliotēkas lasītāju, viņam vispirms nepieciešams klātienē iepazīt bērnu literatūras nodaļu, lai ikviens varētu izjust to īpašo un neatkārtojamo sajūtu, kad pirmoreiz ieraugi tik daudz krāšņu un daudzveidīgu bērnu grāmatu! Tieši kopīgie bērnodārza grupiņas un klašu apmeklējumi mudina bērnus atvest uz bibliotēku vecākus un kļūt par aktīviem lasītājiem. Rugāju vidusskolas klašu kolektīvi, pirmskolas un sagatavošanas grupu bērni ar audzinātājiem ļoti labprāt apmeklē bibliotēku, iesaistās visos bibliotēkas organizētajos pasākumos. Kopīgi lasām grāmatas, pārrunājam dzirdēto un redzēto, darbojamies bērnu lasītavā (skat. [Te](#))

Katru gadu bērni un jaunieši tiek aicināti iesaistīties LNB Bērnu literatūras centra organizētajā lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Izlasīt pirmajiem jaunākās bērnu grāmatas žūrijas kolekcijā bērni uztver kā pagodinājumu. Martā bibliotēka pulcējās Bērnu žūrijas 2022 eksperti, kopskaitā 21 dalībnieks, lai saņemtu balviņas par grāmatu vērtēšanu un kopīgi apspriestu izlasītās kolekcijas grāmatas (skat. [Te](#))

2023.gadā Rugāju bibliotēka veiksmīgi sadarbojās ar Rugāju vidusskolas un pirmsskolas pedagogiem. Rugāju vidusskolas pirmsskolas grupas „Mārītes” bērni un skolotāja Iluta Učelniece aktīvi apmeklēja bibliotēkas pasākumus. Pirmsskolas grupas “Mārītes” bērni ar audzinātāju Ilutu rudenī nolēma ņemt dalību lasītveicināšanas programmā Bērnu žūrija (skat.[Te](#))

Sagatavošanas grupas „Knariņi” bērni un skolotāja Sanita Anckina vienmēr bērnus iesaista bibliotēkas aktivitātēs, arī piecgadīgie un sešgadīgie bērni nolēma pievienoties Bērnu žūrijas ekspertu pulciņam. (skat.[Te](#))

Skolotāja Astrīda Circene ar 1.klases bērniem regulāri apmeklēja bibliotēkas pasākumus. Tekstpratības stunda bibliotēkā, kāpēc gan ne? (skat. [Te](#))

Arī Rugāju vidusskolas sākumskolas skolotājas Iveta Useniece, Velta Kadakovska un Agita Kukurāne ar audzēkņiem aktīvi iesaistās bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs. Seko līdzī izvietotajai informācijai un apmeklēja bibliotēku, bieži paši piezvana un pajautā: „ Mēs gribam aiziet uz bibliotēku un padarboties! Ko mums piedāvāsi padarīt ?” (skat. [Te](#))

Turpinās aktīva sadarbība ar vidusskolas bibliotekāri Eviju Konivali, ikdienā tiek sniegtas precizējošas uzziņas par konkrētām grāmatām. Sadarbojamies parādnieku apziņošanā.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkas novadpētniecības plaukta mapēs aktīvi tiek papildināta informācija ar materiālu aprakstiem, kas saistīti ar Rugāju pagastu un cilvēkiem. Pārskata periodā uzsākts darbs pie mājaslapas sadaļas Novadpētniecība struktūras. Bibliotēkas mājaslapā izveidota sadaļa Novadpētniecība, tur atrodama informācija par visām materiālu mapītēm, kas pieejamas bibliotēkā. Sadaļai jau pievienotas 3 apakšsadaļas. Ievietots gan teksts, gan foto no bibliotēkas mapēm. Tekstā, personas un objekti, kuri atrodami arī [Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzē](#), sasaistīti ar izveidotu hipersaiti. Novadpētniecības sadaļa ir tikai izstrādes sākuma stadijā, pakāpeniski tiks pievienotas vēl citas mapes. Gan attālināti, gan tikšanās reizēs tiek uzrunāti cilvēki, kuru mājas arhīvos varētu atrasties materiāli, kas varētu papildināt bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Darbs jāturpina arī nākamajā pārskata periodā.

Ar novadpētniecības materiāliem tiek iepazīstināti bibliotēkas jaunie lietotāji. Pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi un skolēni tos iepazīst dažādu pasākumu gaitā.

9. Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
"Bērnu,	VKKF	271,39	Lasītveicināšanas	

Jauniešu un Vecāku žūrija "			programma visām vecuma grupām.	Atbalstīts

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēls veidojas no komunikācijas klātienē, no informācijas elektroniskajos resursos, novada informatīvajā izdevumā un no bibliotēkas lasītāju savstarpējās komunikācijas, informējot par bibliotēkas pakalpojumiem. Bibliotēkas telpās regulāri veido un izvieto drukātu informāciju par bibliotēkas jaunumiem un aktualitātēm, kā arī atsevišķiem pasākumiem veido informatīvas afišas.

Par bibliotēkas funkcijām un piedāvātajiem pakalpojumiem ārpus bibliotēkas telpām sabiedrība tiek sistemātiski informēta, izmantojot vienu pamata kanālu Rugāju bibliotēkas mājaslapu <http://bibliotekas.lv/rugaji/> un bibliotēkas informācijas stendu. Mājaslapā atrodama informācija par bibliotēkas vēsturi, pasākumiem, dokumentiem u.c. aktualitātēm. Izveidota Novadpētniecības sadaļa, kura vēl patreiz ir izstrādes procesā. Mājaslapas titullapā, atrodamas hipersaite elektroniskajam kopkatalogam- vieglākai un ērtākai grāmatu atlasei, rezervēšanai, pagarināšanai, kā arī saites uz bibliotēkas sociālo mediju tīmekļvietnēm [Facebook](#) un [Instagram](#).

Bibliotēkai nav izveidots savs emuārs/blogs, bet ir sociālie profili tīmekļa vietnēs Facebook un Instagram. Informācija daļēji dublējas sasniedzot lielāku skaitu lietotāju, kuri tādejādi tiek informēti par bibliotēkas aktivitātēm – aktuālajiem pasākumiem, pārskati par jau notikušajiem pasākumiem un dažādi aicinājumi. Tiek ievietoti fotoattēli no dažādiem pasākumiem. Nu jau Facebook profilam ir 701 sekotājs, salīdzinot ar pagājušo gadu +18%, pagājušajā gadā bijuši 75 ieraksti, Instagram profilam nu jau ir 451 sekotājs un bijuši 79 ieraksti. Spriežot pēc sekotāju pieauguma sociālajos tīklos, bibliotēkas publicitāte virtuālajā vidē ir novērtēta pozitīvi.

2023.gada publikācijas, laikraksts „Vaduguns” 22.septembra numurā raksts „Uzzīmēt zāles smaržu vai skaļu traci” (Pielikums Nr.1); Balvu novada pašvaldības informatīvajā izdevumā „[Balvu Novada Ziņas](#)” Nr.10(2023.g.) – „Pasniegtas Balvu novada balvas kultūrā „Mūsu lepnums”; laikraksts „Vaduguns” 6.oktobra numurā – „Pasaku grāmatas – tās ir manējās!” (Pielikums Nr.2); laikraksts „Vaduguns” 1.decembra numurā „Iečukstēt ausī Brīnumu rūķim” (Pielikums Nr.3.). Katru gadu, visa aktuālā informācija par bibliotēku tiek ievietota Latvijas digitālajā kultūras kartē: <https://kulturasdati.lv/lv/bibliotekas/rugaju--biblioteka>

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits
--	----------------------------

	2023
Facebook	75
Instagram	79

Visi pasākumi un aktivitātes, kas notikuši bibliotēkā pārskata periodā var uzskatīt par veiksmīgiem bibliotēku popularizējošiem pasākumiem - Ļaujies pārsteigumam; Papīra liešana; Dzejas dienas; novembra aktivitātes u.c., jo pasākumi bija plaši apmeklēti.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkas darbu ir grūti iedomāties nesadarbojoties ar pašvaldības iestādēm.

Sadarbība ar Balvu CB un citām novada bibliotēkām - profesionālā informācija, SBA grāmatu apmaiņa, dažādi padomi un konsultācijas.

Laba sadarbība izveidojusies ar pagasta pārvaldes vadītāju, uzklausa bibliotēkas izteiktos priekšlikumus un vajadzības, iespēju robežās sniedz risinājumu.

Bibliotēkas galvenie sadarbības partneri – bibliotēkas lietotāji, kā pasākumos, tā ikdienas darbos - aktīvas sarunas, padomi, priekšlikumi un ieteikumi kopīgai sadarbībai.

Stabila bibliotēkas sadarbība ar Rugāju vidusskolu un pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņiem un pedagogiem.

Regulāra sadarbība ar Rugāju vidusskolas bibliotekāri – tiek pārrunāti profesionālas dabas jautājumi, apspriestas un plānotas kopīgas aktivitātes.

Aizsākās lieliska sadarbība ar Dienas aprūpes centru Beņislavā. Organizējam bibliotēkā gan izstādes, gan pasākumus, kas gūst lielu atsaucību no apmeklētāju puses.

Lielākais sadarbības partneris bibliotēkas krājuma nodrošināšanā un iepirkšanā apgāds „Zvaigzne ABC” un SIA "Virja LK".

2024.gada 23.janvārī

Rugāju bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka

Septembris Rugāju bibliotēkā

Uzzīmēt zāles smaržu vai skaļu traci

Rugāju bibliotēkā no 12. līdz 22. septembrim ikviens interesents varēja iesaistīties Dzejas dienu aktivitātēs.

Bibliotēkas vadītāja Evita Garbacka stāsta, ka septembris ieskandināts ar sarunām, dzejoļiem, smiekliem un bērnu čalām. Rugāju vidusskolas sagatavošanas grupas "Knariņi" bērni un 1.-5.klašu kolektīvi aktīvi apmeklēja Dzejas dienu aktivitātes bibliotēkā. Bērni darbojās komandās, pildīja bibliotēkāres sagatavotos uzdevumus. "Kopā lasījām Lijas Bīdākas miklu minēšanas dzejoļus no grāmatas "Pūlīņu kūleļi" un minējām levas Samauskas dzejoļu miklas. Bērni zīmēja, lika puzzles, lasīja dzejoļus, izmēģināja paši salikt dzejas rindas. Ar interesi klausījās un skatījās, kas ir "blackout poetry" jeb svitrojumu dzeja. Iejutās arī grāmatu ilustratoru lomā – lasīju dzejoļi, bet bērni mēģināja to uzzīmēt. Tas nebūt nav viegls uzdevums, – pamēģiniet jūs uzzīmēt zāles smaržu vai skaļu traci! Bērniem tas izdevās lieliski!" priecājas E.Garbacka. Čaklākie grāmatu lasītāji ne tikai piedalījās aktivitātēs, bet ar nepacietību gaidīja mirkli, kad varēs atkal izņemēt noskatīto grāmatītiņu lasīšanai.

Foto - no personīgā arhīva

Iepazīna dzeju. Sagatavošanas grupas "Knariņi" bērni ar ilustrētajiem dzejoļiem.

Foto - no personīgā arhīva

Patik zīmēt. 1.klases skolēni iejutās grāmatu ilustratoru lomā.

Pārsteidz klasesbiedrus. 1.klases skolniece Eliza droši un izteiksmīgi nolasiņa Ulda Ausekļa dzejoļi.

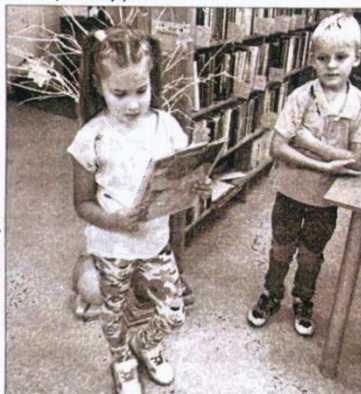

Foto - no personīgā arhīva

Rudens nedarbi

Rudens lapas izmētījis –
ne kāds vijū bāris, ne rājis.
Dubļainu zemi piestāgājis –
ne kāds vijū bāris, ne rājis.

Rudens lalstās ar lietiem
un slāpdranķi laisa –
pat sniega pārslas
uz ziediem kaisa.

Laikam rudenim liela vara –
kā tas grib, tā dara.

(EVIJA GULBE)

(Šīs dzejas rindas bija paslēpušās koku lapās, no kurām bērni veidoja savu dzejoļi.)

Foto - no personīgā arhīva

Kopā ar klasesbiedriem. Emīls (2.klase) mēģināja izveidot dzejas rindas.

Rudens tirdziņš Bērzpili

Piedāvā garšīgas un skaistas lietas

Aizvadītās nedēļas nogalē Bērzpils ainaviski tematiskajā parkā ledzīvotājus pulcēja rudens tirdziņš.

Piedāvājumā bija plaša preču un produktu izvēle: keramika, dzija, apģērbi un apavi, mārtiņrožu stādi, klasiskās vērtības – maize, žāvētas zivis, medus, siers, gaļa un citi gardumi. Tirdziņā bija daudz naķu – saimnieces piedāvāja saceptās kūciņas, plātsmaizes, žagariņus, apliecinot, ka prot garšīgi gatavot, jo pieprasījums pēc pašu ražotās produkcijas vienmēr ir liels. "Paņemtas maizes pietrūka, jo tā ir vērtība, kas visiem garšo. Gribētos, lai tirdziņš mūsu pagastā paliek kā tradīcija rudenī. Gribētos arī, lai ir vairāk apmeklētāju, šoreiz varbūt vēl kādā lauku sētā kartupeļu talka bija par lemeslu, lai neatnāktu uz tirdziņu, bet kopumā tie, kuri bija ieradusies un iepirkās, ir priecīgi un apmierināti. Paldies visiem, kurus uzrunāju un kuri atsaucās," teic saietā nama vadītāja Iveta Raciborska, piebilstot, ka nākamā tirdziņu varētu organizēt pirms Ziemassvētkiem, kas pagaidām ir tikai ideja par gaidāmo dāvanu iegādes laiku.

Velga Želkare ir viena no saimniecēm, kura Bērzpili prot cept ierauga maizī un citus kārumus. Šoreiz piedāvājumā bija žagariņi un maize, arī ar sēklīm un augļiem. Produkciju gan vietējie ledzīvotāji, gan ciemiņi izpirka, var teikt, momentā.

"Priecē, ka pircējiem garšo. Tirdziņš sanāca jauks, arī laiks tajā dienā bija padevis labs un saulains. Vajag atbalstīt pagasta aktivitātes – ja aicina, kā tad atteiksi," saka Velga, piebilstot, ka tirdziņu tradīcija jā saglabā – tie vajadzīgi gan pavasarī, gan rudenī. Pati saimniece, kura paspēj strādāt gan algotu darbu, gan čakli darboties savā saimniecībā, tirdziņā iegādājās kūpinātu zivi un gaļu. "Sviests un siers man pašai ir mājās. Paldies Ivetai un pagastam par organizēto rudens tirdziņu," teic Velga.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Nolūko tirdzniecības vietas. Tirgotāji rīta agrumā pa vienam vien sāka iekārtoties ainaviski tematiskā parka teritorijā un gaidīt pircējus.

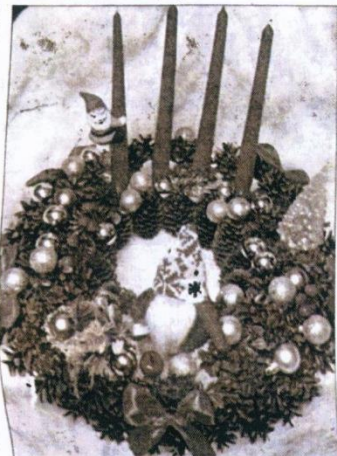
Izvēlas pirkumus. Apskatot piedāvāto produkciju, ikviens varēja iegādāties sev noderīgu pirkumu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Isumā

Darina vainadziņus

LĪGA PAŠENKO no Kubulu pagasta ar rokdarbiem aizraujas jau kopš jaunības un, kā pati atzīst, nekādus floristikas kursus nav apmeklējusi, viss ir apgūts pašmācības ceļā, darinot ikdienā dažādas kompozīcijas, dekorus, dekoratīvos ziedu pušķus, Jāņu un, protams, arī Adventes vainagus. "Veidojot vainagus, pielāgojos interesentu vēlmēm. Cits vēlas dabīgu – no egļu zariem, čiekuriem, sūnām, savukārt cits vēlas mākslīgu un krāšņu vainagu ar dažādiem dekoriem. Visbiežākie vainadziņu topi ir zaļš, sarkans un balts. Kaut gan veidoju pat violetus un oranžus, un ko vien sirds kāro! Sveces vainagiem piemēklēju pēc topošā dizaina, lai iedērtos un saskaņotos krāsas. Protams, arī man kā rokdarbiecei mājās katru gadu ir vainags, kurā iedezam sveces!" atklāj Līga.

Koās akcents. Ziemassvētku gaidīšanas laikā iedērtas sveces un dekori, arī vainadziņi, kas pietuvina svētkiem un gaismai. Vainagus no egļu zariem Līga darina vien tad, kad kāds palūdz, jo citādi vainadziņam, gaidot savu īpašnieku, pirms laika jau var nobirt skujas.

Paliks mājās. Šo vainadziņu, kas ir balts un zaļos toņos, Līga atstās mājās, jo patik zaļā krāsa.

Izgatavo galda dekorus

Novembra izskaņā uz radošu darbošanos Ziemassvētku noskaņās pulcējās Balvu Evarģēliski luteriskās draudzes pārstāves. Sieviešu vakars notika draudzes namā. "Nodarbību vadīja Vineta Jurjāne. Darinājām Ziemassvētku galda dekorus," teica Dagnija Vaickovska.

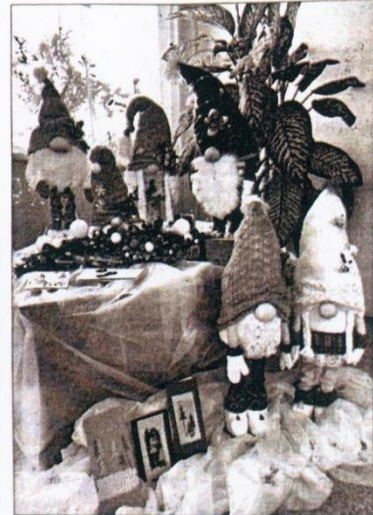
Bibliotēkas aicina aplūkot izstādes

Iečukstēt ausī Brīnumu rūķim

Rugāju bibliotēkā līdz 20.decembrim skatāma izstāde, kurā var apbrīnot Ilonas Kapteiņas, Ilutas Učelnieces un Lūcijas Šmites darinātos rūķus. Dāmas aktīvi darbojas Rugāju sieviešu biedrībā "Ūdensroze", kur kādā no nodarbībām ir tapuši izstādē redzami oiektgari viriņi.

Pa baltu, sniegotu taku Rugāju bibliotēkā saradušies Rūķi. Skatīti saפוsušies, stāv uz savām kājleņķēm, kas ieautas baltos zābakos. Baltos cimdos tērptas rokas, izaudzētas baltas bārdas... Viņi gaida baltas domas un brīnumu, gaida labus vārdus un kādu, ar kuru tajā visā dalīties, jo tuvojas Ziemassvētki – laiks, kad iespējams viss. "Mēs katrs gaidām brīnumu, kāda sapņa piepildījumu. Gribētos domāt, ka bibliotēkā ieradusies Brīnumu rūķi, varbūt notiks brīnumi un rūķim ausī iečukstētā vēlēšanās piepildīsies. Nāc uz bibliotēku ar Rūķiem sačukstēties!" aicina Evita Garbacka, Rugāju bibliotēkas vadītāja.

Brīnumu rūķi. Apmeklējot bibliotēku, var gan apskatīt izstādi, gan, protams, izvēlēties kādu grāmatu par rūķiem vai citām būtnēm un lietām.

Kas ir rūķis? Maza cilvēkveida mitoloģiska būtne, kas dara brīnumus, parasti- uzturas pazemē, mežos, koku dobumos un ir cilvēkiem labvēlīga.

Darbi atceļojuši no Cēsu puses

Novadniece INESES JANSONES darbu izstāde pašlaik skatāma vairākās mūspuses bibliotēkās un citās kultūras iestādēs.

"Esam amatnieki, mums ir ģimenes uzņēmums "Tautietis", kas piedāvā rotaslietas, tautiskos simbolus, aksesuārus u.c. Ar tautiskām rotām piedalāmies Dziesmu svētkos, kuriem veidojam vainagus. Savus darbus bieži vedam uz Kurzemes pusē, bet Balvu novadā piedāvājām pirmoreiz. Strādājām pēc jaunām tehnoloģijām, ar modernām iekārtām," stāsta I.Jansone. Viens no darbiem, ko amatnieki gatavo, ir eglīšu rotājumi. Kā tie top? Darbiem ar lāzeri izgriezti detaļas, pēc tam uz īpaša printera izprintē, pievieno lentītes. Ir pieprasījums, piemēram, pēc rotām ar dabīgiem akmeņiem, kā arī komplektiem (auskari un rokaspārdes), dažādiem dēlīšiem, piemēram, informatīviem, un divju vai atslēgu pakaramiem, ko var piekārt vai pieskrūvēt, piestiprināt pie sētas, sienas vai jebkur citur.

"Ar mīlestību darām to, kas patiek. Zinu, ja darbu nemīli, tad, pirmkārt, tas nesanāktā, kā gribi, otrkārt, nevar nopelnīt. Mājām klāt ir piecelta darbnīca, tur arī darbojamies. Darbnieku mums nav, strādā tikai un vienīgi ģimene. Esmu bagāta un laimīga, jo man ir pieci bērni," atklāj Inese. Balvu puse, īpaši Rugājī un Lazdukalns, viņai ir sirdij tuva, tur pavadīta bērnība, slauktas govīs, ravēti dārzā. Bērnībā, kā stāsta Inese, viņa redzējusi ģimenes modeli, kur katram – sievai un vīram – ir savi darbi. Tagad, kā smeļ novadniece, par to var izlasīt tikai grāmatās: "Mācējām gan svētkus svinēt un atpūsties, gan rukai melnām mutēm. Citīgi strādājām arī tagad, jo ne visas latviešu ģimenes brauc prom."

Dēlīti ar uzrakstu. Dēlīšus pēc izgatavošanas apstrādā ar ūdens noturīgu laku.

Amatnieku darbi, Inese uzsver, ka gatavo lietas, kas nodrošina vietējiem iedzīvotājiem gan skaistumam, gan praktiskai izmantošanai.

Ar humora pieskaņu. Dēlīšiem uzrakstus Inese vāc, lasot grāmatas vai ieskatoties internetā. Citreiz atrod tikai daļu no uzraksta, bet otru daļu piedomā klāt.

Lappusi sagatavoja A.Socka, foto – no personīgā arhīva